

2017/2210(INI)

24.1.2018

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui

dėl lyčių lygybės ES žiniasklaidos sektoriuje
(2017/2210(INI))

Nuomonės referentė: Lynn Boylan

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai palankių darbo rinkos sąlygų kūrimo¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl lygių galimybių užimtumo srityje direktyvos taikymo²,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 14 d. rezoliuciją dėl poreikio parengti ES strategiją siekiant pašalinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą ir jo išvengti³,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl darbo sąlygų ir mažų garantijų darbo⁴,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. spalio 3 d. rezoliuciją dėl moterų ekonominio įgalėjimo ES privačiame ir viešajame sektoriuose⁵,
 - atsižvelgdamas į savo 2017 m. spalio 26 d. rezoliuciją dėl kovos su seksualiniu priekabiavimu ir prievarta ES⁶,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 26 d. Europos Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tėvų ir prižiūrinių asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2010/18/ES (COM(2017)0253),
1. labai apgailestauja, kad, nors moterys sudaro žurnalistikos ir žiniasklaidos mokslų absolventų daugumą (68 proc.) ES⁷, jos vis dar nepakankamai atstovaujamos žiniasklaidoje, ypač sprendimų priėmimo ir vadovybės lygmeniu; pabrėžia, kad visais valdymo lygmenimis moterys vidutiniškai užėmė 32 proc. aukštesnio rango sprendimus priimančių darbuotojų pareigų, o aukščiausio strateginio lygio pagrindinių vykdomųjų direktorių pareigas užimančių moterų skaičius buvo dar mažesnis, t. y. 16 proc.; be to, pažymi, kad moterų skaičius valdybose taip pat yra nedidelis – 25 proc.⁸; pabrėžia, kad dėl nepakankamo atstovavimo prisidedama kuriant neigiamą ir stereotipais grindžiamą moterų įvaizdį ES žiniasklaidoje;
 2. mano, kad šie stereotipai gali sukelti neigiamą socialinį poveikį moterims ir paskatinti diskriminaciją dėl lyties darbo vietoje; atkreipia dėmesį į teigiamos socialinės aplinkos svarbą padedant darbuotojams įveikti didelį darbo intensyvumą;
 3. pabrėžia, kad būtina užtikrinti moterų ir vyrų lygias galimybes, atlygį skiriant už talentą,

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0338.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0360.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0260.

⁴ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0290.

⁵ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0364.

⁶ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0417.

⁷ Lyčių lygybės priimant sprendimus žiniasklaidos organizacijose skatinimas, EIGE ataskaita, 2013 m., p. 17.

⁸ Lyčių lygybės priimant sprendimus žiniasklaidos organizacijose skatinimas, EIGE ataskaita, 2013 m., p. 29–33.

kad ir kokia būtų lytis, rasė, amžius, religija, negalia, sveikatos būklė ar ekonominė padėtis;

4. ragina Komisiją, valstybes nares ir socialinius partnerius skatinti lyčių lygybę žiniasklaidos organizacijose, atstovaujamuosiuose organuose ir mokymo institucijose, visų pirma jų valdybose, taip pat atidžiai stebėti daromą pažangą ir imtis tolesnių priemonių;
5. mano, kad žiniasklaidos srities darbuotojams būtų naudinga bendra pažanga, susijusi su moterims darbo vietoje sudarytomis sąlygomis; tačiau mano, kad tokios pažangos nepakanka ir kad skirtumai vis dar išlieka; pabrėžia, kad valstybės narės ir Komisija turi skatinti ir užtikrinti vienodo užmokesčio principą pagal SESV 157 straipsnį, įskaitant kovą su vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumais, mažų garantijų darbo vietų mažinimą¹, nebrangios vaikų priežiūros prieinamumo didinimą ir geresnės darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros politikos ir teisių į kolektyvines derybas užtikrinimą; ragina Komisiją ir valstybes nares spręsti mažų garantijų darbo, įskaitant nedeklaruojamą darbą ir fiktyvų savarankišką darbą, keliamas problemas, kad tinkamos darbo sąlygos ir tinkama socialinė apsauga, suteikiant socialinį draudimą, būtų užtikrinamos pagal visų rūšių darbo sutartis, laikantis TDO Deramo darbo darbotvarkės, SESV 9 straipsnio, Pagrindinių teisių chartijos ir Europos socialinės chartijos;
6. mano, kad žiniasklaidoje kuriami lyčių stereotipai lemia segregaciją darbo rinkoje; smerkia moters įvaizdį, kuriuo žeminamas žmogaus orumas, pvz., seksualinio sudaiktinimo naudojimą televizijos transliacijų ir reklamos metu; pabrėžia, kad ekonominiai argumentai negali būti dingstis lyčių stereotipams įtvirtinti žiniasklaidoje; atkreipia dėmesį į tai, kad dažnai žiniasklaidoje moterys daug mažiau nei vyrai atskleidžia svarbiausias politikos ir ekonomikos temas; taip pat pažymi, jog nepriimtina, kad amžius ir patraukli išvaizda būtų svarbiausias veiksnys, lemiantis, ar tam tikras vedėjas pasirodys ekrane, ar ne;
7. atkreipia dėmesį į ilgametę laisvųjų ir nuolatinių darbuotojų tradiciją, kuri įsitvirtinusi žiniasklaidos sektoriuje; pažymi, kad nuolatinis sektoriaus skaitmeninimas lėmė mažesnes tradicines apyvartos ir reklamos pajamas, kurios daro įtaką sektoriuje siūlomoms darbo sutartims;
8. rekomenduoja, kad žiniasklaidos organizacijos gerbtų moterų ir vyrų teisę vienodai pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis; ypač ragina vyrus naudotis tėvystės atostogomis;
9. mano, kad, siekiant moterims užtikrinti lygybę žiniasklaidoje visais lygmenimis, visų pirma sprendimų priėmimo lygmeniu, reikalinga į darbuotoją orientuota kultūra, į lytį orientuota vyresniųjų vadovų komanda, užmokesčio sistemų skaidrumas atsižvelgiant į lytį, lyčių atžvilgiu nešališkas darbo vertinimas ir klasifikavimas, skaidrumas, susijęs su paaukštinimo ir įdarbinimo procedūromis, ir veiksmingos seksualinio priekabiavimo panaikinimo priemonės; ragina Komisiją toliau stebėti, ar teisingai taikoma ir vykdoma Direktyva 2006/54, pagal kurią perkeliama įrodinėjimo našta diskriminacijos dėl lyties atvejais;

¹ [2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl darbo sąlygų ir mažų garantijų darbo.](#)

10. atkreipia dėmesį į neseniai Europos Parlamento atliktą tyrimą, kuriame pabrėžiamas mažų garantijų darbo augimas visose darbo rūšyse; pripažįsta mažų garantijų darbo riziką netipinėse darbo rūšyse, pvz., terminuotų, laikinų, laisvai samdomų darbuotojų ir neištisinį darbo stažą turinčių darbuotojų skaičiaus didėjimas žiniasklaidos sektoriuje; taip pat pažymi, kad, kaip ir visoje darbo rinkoje, ši netipinių rūšių darbą dirbančių moterų skaičius yra pernelyg didelis¹; pažymi, kad vis didesnis žiniasklaidos sektoriui daromas spaudimas išlaikyti ekonominį perspektyvumą dėl vykstančio skaitmeninimo daro poveikį siūlomoms darbo sutarčių rūšims šiame sektoriuje ir gali pabloginti šią tendenciją; be to, pažymi, kad moterys, sudarančios šių rūšių sutartis, gali būti labiau pažeidžiamos dėl priekabiavimo darbo vietoje ir palyginti dažniau atleidžiamos iš darbo organizacijoje;
11. pažymi, atsižvelgdamas į būsimą Eurofound ataskaitą „Darbo užmokesčio skaidrumas Europoje: naujokų patirtis, susijusi su vyrų ir moterų darbo užmokesčio ataskaitomis ir auditais“ (angl. „*Pay transparency in Europe: First movers' experiences with gender pay reports and audits*“), kad tik trečdalis valstybių narių įgyvendino bent jau tam tikras vyrų ir moterų darbo užmokesčio skaidrumo priemones pagal Europos Komisijos rekomendaciją (C(2014) 1405 final) ir, kad kai kurios valstybės dar tik neseniai pakeitė teisės aktus arba turi parengtus planus, o daugiau nei pusė valstybių narių iki šiol neįgyvendino nė vienos iš keturių darbo užmokesčio skaidrumo priemonių;
12. pabrėžia žiniasklaidos kaip socialinių pokyčių skatintojos vaidmenį ir jos įtaką formuojant viešąją nuomonę ir ragina valstybes nares viešojoje žiniasklaidoje skatinti lyčių lygybės turinį; skatina į visą viešosios ir privačiosios žiniasklaidos turinį integruoti lyčių lygybės aspektą ir vartoti lyčių nediskriminuojančią kalbą; skatina transliuojančiąsias organizacijas priimti lygybės planą, kuris būtų taikomas nustatant jų vidaus struktūrą ir kuriant turinį;
13. ragina valstybes nares įgyvendinti veiksmų programas, kuriomis būtų užtikrintas moterų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant veiksmingą ir efektyvią lyčių lygybės politiką ir programas žiniasklaidos organizacijose;
14. dar kartą primena apie Europos Parlamento raginimą Komisijai ir Tarybai nedelsiant priimti ir įgyvendinti Direktyvą dėl moterų įmonių valdybose, kuria būtų nustatytos kvotos tiek viešose, tiek privačiose žiniasklaidos organizacijose, siekiant užtikrinti, kad moterys būtų vienodai atstovaujamos sprendimų priėmimo lygmeniu; primena Komisijai apie jos atsakomybę imtis veiksmų, kuriais būtų galima padėti Tarybai išėiti iš aklavietės ir priimti Direktyvą dėl moterų įmonių valdybose;
15. ypač atkreipia dėmesį į susirūpinimą keliantį žurnalistų patiriamo priekabiavimo mastą; pažymi, kad remiantis naujaisiu, 2013 m. *IWMF/Tarptautinių naujienų saugos institutas* atliktu tyrimu², tarptautiniu lygiu 64,8 proc. moterų, dirbančių žiniasklaidoje, yra patyrę bauginimą, grasinimus arba prievartą, susijusią su jų darbu, o 31,7 proc. anksčiau minėtų respondentų nurodė, kad dauguma bauginimo ir prievartos atvejų darbe sukėlė vyrai vadovai, viršininkai arba kolegos; ragina žiniasklaidos organizacijas įsteigti vidaus tarnybas, jei jų anksčiau nebuvo, kad jos padėtų nuo priekabiavimo

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU\(2016\)587285_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU(2016)587285_EN.pdf)

² <https://www.iwmf.org/wp-content/uploads/2014/03/Violence-and-Harassment-against-Women-in-the-News-Media.pdf>

nukentėjusiems asmenims per visą atskleidimo procesą; taip pat ragina šias organizacijas užtikrinti, kad būtų įdiegta aiški ir konkreti vidaus politika, įskaitant procesą, skirtą informavimui apie pažeidimus, visų pirma siekiant pašalinti darbo vietos kultūrą, kuri skatina diskriminaciją dėl lyties ir priekabiavimą; palankiai vertina iniciatyvas, tokias kaip judėjimas „#MeToo“, kuriomis buvo atskleistas seksualinio priekabiavimo ir smurto prieš moteris mastas; tvirtai remia visas moteris ir merginas, dalyvaujančias šioje kampanijoje, o ypač tas, kurios pranešė apie prieš jas smurtavusius asmenis;

16. ragina valstybes nares parengti programas, kuriomis siekiama pagerinti moterų įgūdžius, susijusius su gamtos mokslų, technologijos, inžinerijos ir matematikos sritimis, kurios yra svarbios siekiant karjeros žiniasklaidos sektoriuje, skiriant daugiau dėmesio techninės sritys, pvz., garso ir audiovizualinės sritys, specialistėms; pabrėžia profesinio rengimo ir mokymo svarbą siekiant įvairinti profesijos pasirinkimą ir suteikti moterims ir vyrams galimybę rinktis netradicines profesijas, kad būtų įveikta horizontalioji ir vertikalioji atskirtis;
17. ragina Komisiją ir valstybes nares remti ir teikti finansinę paramą moterų organizacijoms, kurios aktyviai dalyvauja skatinant lyčių lygybę žiniasklaidoje, įskaitant organizacijas, kurios remia moteris ir mergaites, nukentėjusias nuo smurto dėl lyties, tarpsektorinės diskriminacijos ar seksualinio priekabiavimo;
18. pripažįsta, kad padidėjęs vadovaujančias pareigas žiniasklaidos sektoriuje užimančių moterų skaičius yra svarbus žingsnis, ir ragina žiniasklaidos organizacijas dėl to įdiegti geriausios patirties priemones; skatina šias organizacijas aktyviai apsvarstyti priemones, kaip antai įdiegtas Šiaurės šalių viešųjų paslaugų transliuotojų¹, ir stiprinti savo vidaus priemones, pavyzdžiui, elgesio kodeksus, lygybės auditus, lyčių lygybės planus, pranešimų teikimo mechanizmus ir mokymus priekabiavimo ir su lytimi susiję stereotipų temomis, taip pat mokymus ir kuravimo bei pavyzdines programas, skirtas moterims kolegėms, kurios, remiantis Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu, turi mažiau galimybių nei jų kolegos vyrai pasinaudoti darbdavio apmokamais mokymais žiniasklaidos sektoriuje; siūlo, kad tokius veiksmus reikėtų sustiprinti stebėsenos mechanizmais, nustatant aiškius ir įgyvendinamus metinius tikslus; mano, kad tokios priemonės galėtų padėti didinti moterų, užimančių strateginių sprendimų priėmimo pareigas, skaičių;
19. atkreipia dėmesį į teigiamą žiniasklaidos darbuotojų sąjungų ir profesinių asociacijų vaidmenį veiksmingiau nei darbo vietoje skatinant lyčių lygybę savo vidaus struktūrose; mano, kad tokios profesinės asociacijos turėtų atlikti svarbų vaidmenį kuriant lyčių lygybės strategijas; taip pat atkreipia dėmesį į aktyvų vaidmenį, kurį gali atlikti nacionalinės lygybės įstaigos ir nacionalinės žiniasklaidos reguliavimo institucijos, kad būtų galima šiame sektoriuje stebėti ir spręsti lyčių nelygybės klausimus;
20. pripažįsta, kad moterys negali būti laikomos vienalyte grupe, nes skirtingos etninės kilmės, religijos moterys, lytį pakeitusios moterys ar kitokios seksualinės orientacijos, taip pat neįgalios moterys susiduria su specifinėmis kliūtimis, susijusiomis su lytimi ir streso šaltiniais darbo vietoje, įskaitant priekabiavimą, atskirtį, diskriminaciją ar lyčių

¹ http://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/mediefakta-dokument/Gender_Media/Making_Change/1-12_makingchange_lr.pdf

stereotipus;

21. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad galiojantys atitinkami Europos teisės aktai dėl vienodo požiūrio užimtumo srityje ir nediskriminavimo būtų visapusiškai įgyvendinti; apgailestauja, kad tik kelios valstybės narės sistemiškai užtikrino, kad visi galiojantys teisiniai dokumentai atitiktų vienodo požiūrio principą¹;
22. ragina valstybes nares kurti, finansuoti ir skatinti mokymo darbo vietoje politiką, susijusią su kova su priekabiavimu, lygybe ir įvairove, įskaitant skatinti nediskriminuojančią kalbą ir vengti lyčių stereotipų žiniasklaidoje, siekiant kovoti su priekabiavimu darbo vietoje; pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti mokymams žiniasklaidos pranešimų apie smurto prieš moteris atvejus tema;
23. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti moterų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, ypač atsižvelgiant į nepastovius darbo grafikus žiniasklaidos srityje; atkreipia dėmesį į neseniai atliktą Eurofound tyrimą², kuriame teigiama, kad žiniasklaidos darbuotojai, dirbantys spausdinimo ir leidybos sektoriuose, pranešė apie labai nepalankią profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, nuo kurios labiausiai kenčia mažosiose ir vidutinio dydžio žiniasklaidos ir ryšių sektorių įmonėse dirbantys darbuotojai; todėl teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros kaip atsaką į pakartotinius Europos Parlamento raginimus ir primygtinai reikalauja, kad po tarpinstitucinių derybų būtų priimti veiksmingi teisės aktai; pažymi, kad vienodas atsakomybės, išlaidų ir priežiūros pasidalijimas padės panaikinti lyčių nelygybę;
24. ragina valstybių narių vyriausybes remti priemones, siekiant užkirsti kelią lyčių skirtumams įmonėse, kurioms taikomos viešosios koncesijos; atkreipia dėmesį į teigiamą moterų tarybų ir pareigūnų moterų lygybės klausimais vaidmenį darbo vietose; mano, kad šios organizacijos turėtų toliau dirbti kartu su darbdaviais, siekdamas įgyvendinti tinkamas priemones, kad žiniasklaidos organizacijose būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra;
25. apgailestauja, kad nepakankamai pranešama apie visas diskriminacijos darbo vietoje formas, ir pabrėžia, kad objektyvių duomenų trūkumas apsunkina diskriminacijos buvimo įrodymą; ragina Komisiją ir valstybes nares stebėti EIGE sukurtus rodiklius ir kruopščiai ir sistemingai rinkti duomenis apie lygybę, kurie patenka į lygių galimybių užimtumo srityje direktyvos taikymo sritį, įtraukiant socialinius partnerius, nacionalines lygybės įstaigas bei nacionalinius teismus; be to, rekomenduoja, kad nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, įskaitant darbo inspektorius, nacionalines lygybės įstaigas ir pilietinės visuomenės organizacijas, sustiprintų diskriminacijos dėl lyties ir kitų priežasčių persikirtimo stebėjimą diskriminacijos atvejais ir praktikoje.

¹ Žr. 2016 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl lygių galimybių užimtumo srityje direktyvos taikymo.

² <https://www.eurofound.europa.eu/publications/information-sheet/2014/working-conditions/media-and-communications-working-conditions-and-job-quality>.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	23.1.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 42 -: 3 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Guillaume Balas, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Michael Detjen, Geoffroy Didier, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Dennis Radtke, Terry Reintke, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Źdanoka
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Georges Bach, Lynn Boylan, Rosa D'Amato, Tania González Peñas, Krzysztof Hetman, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Ivari Padar, Flavio Zanonato
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Morten Messerschmidt

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

42	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, António Marinho e Pinto
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
PPE	Georges Bach, David Casa, Geoffroy Didier, Krzysztof Hetman, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Dennis Radtke, Claude Rolin, Romana Tomc
S&D	Guillaume Balas, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Michael Detjen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Ivari Padar, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Ždanoka

3	-
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin
NI	Lampros Fountoulis

5	0
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Morten Messerschmidt, Ulrike Trebesius

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė